

A/ Odluke domaćih sudova i drugih organa

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-PŽ--544/80-2
od 14. X 1980.

Vijeće: Petar Sremac, mr Veljko Vujović, prof.dr Branko Jakaša

Stivador - Izdavanje teretnice za teret koji nije ukrcao - Stivador odgovara za naknadu štete koja je prouzročena zakašnjelim ukrcajem tereta - U svoju korist se ne može pozivati na okolnost da je brodar izdao čistu teretnicu i za teret koji nije ukrcao, pa da prema tome za tu štetu odgovara brodar - Ovakav stivadorov postupak protivi se načelu savjesti i poštenja u prometu

Okružni privredni sud je svojom presudom od 14.II 1980. godine obvezao slagača /stivadora/ da plati svom nalogodavcu, lučkom špediteru, naknadu štete u iznosu od din 7.122.- spp pozivom na odredbu čl.751, st.1. Zakona o obveznim odnosima, prema kojoj je nalogoprimac dužan izvršiti nalog prema primljenim uputama s pažnjom dobrog privrednika i u svemu paziti na interese nalogodavca i s njima se rukovoditi. Cvo stoga, što je prema pismenom nalogu - dispozicijama od 29. V 1979. nalogoprimac trebao 4 koleta s kondenzatorima iskladištiti iz svog skladišta i ukrcati na brod u skladu s čistim teretnicama radi prijevoza u luku iskrcaja Karachi /manipulaciju je u pogledu naknade trebalo izvršiti po klauzuli "skladište - čekrk, na teret krcatelja; čekrk - brod na teret brodar- ra"/. Tuženi prema rezultatima izvedenih dokaza /iskazima svjedoka kojima sud vjeruje/, nije postupio u skladu s nalogom zato što /s obzirom da se radilo o suboti kada ne rade svi lučki radnici/ nije iskladištio na vrijeme teret - ne znajući da mu se taj teret nalazi u vlastitom tzv. bager skladištu, pa je brod otplovio bez tereta. špediter je kao nalogoprimac protestirao slagaču i zatražio da otpremi teret u prvu iduću luku iza luke ukrcaja u kojoj će brod pristati, pa kad to slagač nije učinio, na njegov teret je to učinio špediter, tj. nalogodavac, a obzirom da se radilo još i o robi koja je pod carinskim nadzorom, a po carinskim propisima baš mora biti prevožena plombiranim kamionom, špediter je naručio prijevoz kod vozara koji ima takvo vozilo, pa da je zato i visina štete primjerena u pogledu visine troškova prijevoza tereta specijalnim vozilom iz luke ukrcaja u prvu iduću luku pristajanja.

Protiv prvostepene presude žalili se tužena lučka organizacija, tj. stivador, zbog svih žalbenih razloga i predlaže da se preinači. Smatra da je prvi sud iz iskaza svjedoka izveo netočan zaključak. Ovo stoga što svjedok izjavljuje da je tuženi sva 4 sporna koleta dopremio na brod u luci ukrcaja, ali da je brodar odbio primiti i ta 4 koleta, a ipak ih je brodar primio naknadno u prvoj idućoj luci pristajanja. Zato smatra da on - slagač uopće nije kriv za nastalu štetu. Podredno iz opreza žalitelj prigovara visini dosudjene štete, navodeći da presudom nije utvrđeno da li bi tužitelj pretrpio bilo kakvu štetu da je ovaj isti teret bio otpremljen 10 dana kasnije drugim, tj. prvim slijedećim brodom, pošto nema posebne ugovorne odredbe o fiksnom roku isporuke, plaćanju akreditivom ili nečeg sličnog, što bi opravdalo tužiteljev hitan postupak otpreme tereta do prve iduće luke pristajanja.

Žalitelj ističe još i to, kada je već tužitelj kao krcatelj bio u posjedu spomenutih čistih teretnica, nije trebao žuriti s otpremom jer mu se nije mogla desiti nikakva šteta; štetu bi snosio brodar.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Iz međusobnog ugovora stranaka, koji u predmetnom slučaju predstavljaju pismeni nalozi -- prihvaćene dispozicije za ukrcaj 4 koleta na određeni brod tuženoga i nesporne činjenice da je za taj teret već bila izdana i čista teretnica "ukrcano" kojom je brodar potvrdio krcatelju primitak tereta na brod -- proizlazi prvo, da se doista radilo o poslu s fiksnim rokom otpreme. Iz iskaza svjedoka, kojima prvostepeni sud vjeruje, nedvojbeno slijedi da pomutnjom skladišnih radnika tuženoga, koji su radili u subotu na ukrcavanju u brod, nije bila na vrijeme iskladištena sva ova roba, tj. 4 koleta s kondenzatorima, a iz razloga što su zaboravili da je sva ta roba uskladištena, ali u posebnom lučkom skladištu. To je dakle isključivi uzrok zašto je brod otplovio bez toga tereta. U vrijeme kad su pak radnici tuženoga dopremili teret radi ukrcaja na brod -- idućeg dana -- više nije bilo vremena za ukrcavanje zbog toga što je brod morao isploviti iz luke ukrcaja. Dakle više je nego očito da je tuženi bio predao teret na brod prethodnog dana kada je brod ukrcavao i ostalu robu prema popisu tereta koji mu je ispostavio tuženi, i predmetni teret bi bio ukrcan na vrijeme. S obzirom na to da je do neukrcavanja tereta u luci ukrcaja došlo propustom osoba kojima se tuženi u svom poslovanju služi,

tuženi je u osnovi odgovoran platiti tužitelju nastalu štetu. Što se pak tiče visine štete valja istaći da je u tom pravcu prvostepena presuda navela iscrpne i pravilne razloge koje usvaja i drugostepeni sud. U pogledu primjedbe žalitelja da špediter nije trebao žuriti čak 10 dana, kad mu je brodar izdao već čistu teretnicu "ukrcano", iako robu stvarno nije preuzeo na prijevoz, jer da je tužitelj kao krcatelj čistom teretnicom pokriven od odgovornosti - Viši privredni sud žalitelju odgovara da je takvo žaliteljevo pravno shvaćanje protivno načelu savjestivosti i poštenja i zato neusvojivo, a ujedno je i za svaku osudu /čl.12. Zakona o obveznim odnosima i uzanca 3 Općih uzanci za promet robom/. Izdavanje neistinite teretnice povlači za sobom odgovornost za krivično djelo izdavanja neistinite isprave.

V.V.

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Pž-813/80-2
od 21. X 1980.

Vijeće: Petar Sremac, mr Veljko Vujović, prof.dr Branko Jakaša

Oštećenje automobila sa strane broda prilikom pristajanja - Nadležnost suda - Odgovornost brodar - Ako je automobil oštećen spuštanjem rampe trajekta prilikom pristajanja, brodar odgovara po načelu uzročnosti, pa i pod pretpostavkom da automobil nije bio pravilno parkiran, jer je rampa na brodu opasna stvar

Prvostepenom presudom odlučeno je kako slijedi:

I - Tuženi je obavezan platiti tužitelju iznos od din 6.582,50 sa 7,5% kamata od 27.IX 1978. do isplate u roku od 15 dana.

II - Odbija se tužitelj s viškom tužbenog zahtjeva, tj. da mu tuženi plati iznos od din 6.582,50

III - Tuženi je dužan naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od din 3.557.- u roku od 15 dana.

U obrazloženju prvostepene presude navedeno je slijedeće: